

Beslissing

(B)658E/67
2 juli 2020

Beslissing over de vraag tot goedkeuring van het tariefverslag ingediend door de transmissie-netbeheerder voor elektriciteit met inbegrip van de saldi met betrekking tot het boekjaar 2019

Artikel 23, § 2, 2de lid, 14° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, *juncto* artikel 37, van het besluit (Z)141218-CDC-1109/7 van 18 december 2014 (gecoördineerde versie d.d. 29 maart 2018) tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie

Niet-vertrouwelijke versie

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	4
VERKLARENDE WOORDENLIJST	5
1. WETTELIJKE BASIS.....	6
2. ANTECEDENTEN	6
3. VOORAFGAANDE RAADPLEGING	7
4. ANALYSE VAN HET TARIEFVERSLAG EN CONTROLE VAN HET REDELIJK KARAKTER VAN DE KOSTEN EN DE GERAPPORTEERDE SALDI	7
4.1. Het totaal inkomen en de gerapporteerde saldi	7
4.1.1. Het totaal inkomen	7
4.1.2. De exploitatiesaldi gerapporteerd voor de activiteit van netbeheerder	9
4.1.3. Saldi met betrekking tot openbare dienstverplichtingen en toeslagen.....	10
4.2. Het controleprogramma van de CREG	10
4.3. Stap 1 : onderzoek van de volledigheid van het tariefverslag van Elia	11
4.4. Stap 2 : onderzoek van de coherentie tussen de gerapporteerde bedragen en de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd aan de algemene vergadering	11
4.5. Stap 3 : onderzoek van de opsplitsing tussen de gereguleerde activiteiten die onderworpen zijn aan de tariefmethodologie en aan de regulering van de CREG, en deze die niet worden gereguleerd door de CREG	12
4.5.1. Financiering van Nemo Link	12
4.5.2. Opvolging van de verbintenissen die Elia is aangegaan in het kader van de saldi 2018 betreffende de tarifaire impact van de timing van de structuurwijziging	14
4.6. Stap 4 : onderzoek van de beheersbare kosten	15
4.6.1. Kosten als gevolg van de structuurwijziging van Elia	16
4.6.2. Aankoop van goederen en diensten	17
4.6.3. Bezoldigingen, sociale lasten en groepsverzekeringen.....	18
4.6.4. Opbrengsten ter vermindering van de beheersbare kosten	19
4.6.5. De plannen en werkelijke realisaties op het vlak van cybersecurity	20
4.7. Stap 5 : onderzoek van de niet-beheersbare kosten	20
4.7.1. Gebruik van infrastructuur van derden.....	20
4.7.2. Diensten voor spanningsregeling en reactieve energie	22
4.8. Stap 6 : onderzoek van de beïnvloedbare kosten	22
4.9. Stap 7: onderzoek van de kosten toegewezen aan de tarieven van openbare dienstverplichtingen en aan de toeslagen in België	22
4.10. Stap 8 : onderzoek van de totale vergoeding van de gereguleerde activiteiten in België	23
4.11. Stap 9 : onderzoek van de tarifaire verkopen	23

4.12.	Stap 10 : onderzoek van de balanssaldi gerapporteerd door Elia met betrekking tot de tarieven voor de dekking van de openbare dienstverplichtingen en deze met betrekking tot de toeslagen	24
4.12.1.	Ondersteuning hernieuwbare energie in Vlaanderen	24
4.12.2.	Financiering van maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (REG)	24
4.12.3.	Financiering van de Strategische Reserve	24
5.	ALGEMEEN VOORBEHOUD	26
6.	DISPOSITIEF.....	27
	BIJLAGE 1	29

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) onderzoekt hierna het aangepast tariefverslag met inbegrip van de exploitatiesaldi met betrekking tot het boekjaar 2019 ingediend door de transmissienetbeheerder op 8 juni 2020.

Dit onderzoek maakt deel uit van de controles van de CREG met betrekking tot de toepassing van de tarieven en de bepaling van de exploitatiesaldi die aan de basis liggen van de regulatoire vorderingen en schulden. Dit onderzoek heeft een uitsluitend tarifair karakter en heeft dus geen verband met de boekhoudkundige en financiële, wettelijke bepalingen met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekeningen, waarvoor de CREG over geen enkele bevoegdheid beschikt: op basis van haar tariefmethodologie van 18 december 2014 (gecoördineerde versie d.d. 29 maart 2018) onderzoekt de CREG enkel het redelijk karakter van de gerapporteerde verrichtingen en bedragen, en dat vanuit het oogpunt van de netgebruikers. Het onderzoek van de CREG is dus voornamelijk gericht op het bepalen van het bedrag (saldo) voor het boekjaar 2019 dat moet worden overgedragen naar de berekening van de tarieven van de volgende regulatoire periode.

Naast de inleiding en de verklarende woordenlijst bevat onderhavige beslissing zes delen:

- 1) het eerste deel bevat de wettelijke basis waarop de CREG zich baseert voor het aannemen van onderhavige beslissing;
- 2) het verloop van de procedure wordt beschreven in het tweede deel;
- 3) de raadpleging over de ontwerpbeslissing wordt uiteengezet in het derde deel;
- 4) in het vierde deel worden het tariefverslag en de componenten van de gerapporteerde saldi aan de hand van een controleprogramma geanalyseerd;
- 5) een algemeen voorbehoud wordt geformuleerd in het vijfde deel;
- 6) het dispositief wordt opgenomen in het zesde deel.

Het directiecomité van de CREG heeft onderhavige beslissing aangenomen op 2 juli 2020.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

“**Elektriciteitswet**”: de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

“**CREG**”: de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, zoals beschreven in het artikel 23 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

“**Elia**”: de onderneming die is aangesteld als beheerder van het transmissienet op basis van artikel 10, § 1 van de elektriciteitswet en die eveneens beschikt over de nodige regionale licenties voor het uitbaten van de elektriciteitsnetten met een spanning tussen 30 kV en 70 kV. Alle elektriciteitsnetten onder haar beheer hebben daarom een transmissiefunctie.

“**Tariefmethodologie**”: de methodologie bedoeld in artikel 12, § 2, van de elektriciteitswet en vastgelegd door de CREG in haar besluit (Z)1109/7 van 18 december 2014 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie. In navolging van de wet van 13 juli 2017 tot wijziging van de elektriciteitswet werd dit besluit gewijzigd voor de invoering van een regulatorisch kader voor het *Modular Offshore Grid* en voor de opslag van elektriciteit. De gecoördineerde versie van 29 maart 2018 is consulteerbaar op de website van de CREG¹.

“**Rapporteringsmodel**”: de tabellen en richtlijnen, bedoeld in bijlage 1 bij besluit (Z)141218-CDC-1109/7 van 18 december 2014 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie, die tot doel hebben de tarifaire rapportering tussen Elia en de CREG te stroomlijnen.

“**Tariefverslag**”: het tariefverslag omvat de reële waarden van de uiteenlopende elementen van het totaal inkomen en de vergelijking met de in het tariefvoorstel opgenomen gebudgetteerde bedragen voor het exploitatiejaar. Die vergelijking geeft aanleiding tot saldi die voortvloeien uit verschillen tussen het goedgekeurde totaal inkomen (kosten en opbrengsten) en de gerealiseerde boekhoudkundige resultaten. De (positieve of negatieve) verschillen als gevolg van een afwijking in de verkopen of de volumes vergeleken met dat wat voorzien was in het budget maken ook deel uit van de saldi. Het totaal inkomen en de saldi worden berekend op basis van de consolidatie van de werkelijke financiële gegevens van de nv Elia System Operator, de nv Elia Transmission Belgium, de nv Elia Asset en de nv Elia Engineering en wordt opgesteld in overeenstemming met het boekhoudkundig referentiekader dat in België van toepassing is.

Het tariefverslag mag niet verward worden met het jaarverslag van Elia of met de geconsolideerde jaarrekeningen van Elia: de voormelde documenten worden opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* die de Europese Unie heeft aangenomen. De consolidatiegrondslagen van deze financiële verslagen zijn daarom verschillend van de beginselen die bij het opstellen van het tariefverslag worden gebruikt².

« **Tariefvoorstel 2016-2019** » : het aangepaste geactualiseerde tariefvoorstel 2016-2019 met inbegrip van de kosten van het MOG, ingediend door Elia op 23 november 2018 en goedgekeurd door de CREG op 6 december 2018 in haar beslissing (B)658E/58 over de vraag tot goedkeuring van het aangepast geactualiseerd tariefvoorstel 2016-2019, ingediend door de nv Elia System Operator, met het oog op

¹ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Others/Z1109-9bNL.pdf>

² Dit verschil werd bevestigd door de (toenmalige) Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen in haar brief van 16 augustus 2010: "Tijdens het onderzoek [...] heeft het Directiecomité van de CBFA vastgesteld dat er twee denkwijzen naast elkaar bestonden, waarvan de ene aan de grondslag van de opstelling van de consolidatierekeringen lag en de andere aan de basis van de tariefbepaling" (vrije vertaling van "Lors de l'examen [...] le Comité de Direction de la CBFA a constaté la coexistence de deux logiques, l'une présidant à l'établissement des comptes consolidés et l'autre sous-tendant la fixation des tarifs").

de dekking van de kosten die verband houden met het *Modular Offshore Grid* (MOG)³ (hierna ook: beslissing van 6 december 2018).

1. WETTELIJKE BASIS

1. Artikel 23, § 2, 14° van de elektriciteitswet bepaalt dat de CREG de tariefbevoegdheden uitoefent bedoeld in de artikelen 12 tot 12^{quinquies} van die wet. Artikel 12 bevat in het bijzonder de bepalingen die verband houden met de tarieven en de tariefmethodologie en die gelden voor het beheer van het transmissienet en voor de netten met een transmissiefunctie.
2. Volgens artikel 12, § 5, 15° van de elektriciteitswet dient de tariefmethodologie ervoor te zorgen dat de saldi alsook hun verdeling over de volgende regulatoire periodes op transparante en niet-discriminerende wijze worden bepaald.
3. Met toepassing van artikel 12 van de elektriciteitswet heeft de CREG op 18 december 2014 een tariefmethodologie vastgelegd voor het transmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de periode 2016-2019. Op 29 maart 2018 werd de tariefmethodologie aangepast om een regulatorisch kader in te voeren voor het *Modular Offshore Grid* en voor de opslag van elektriciteit.
4. De artikelen 35 en volgende van de tariefmethodologie bevatten de bepalingen die van toepassing zijn inzake de controle op en de toepassing van de tarieven, met inbegrip van de procedure voor de goedkeuring van het tariefverslag.
5. Deze bepalingen vormen de wettelijke basis van onderhavige beslissing.

2. ANTECEDENTEN

6. Op 28 februari 2020 heeft de CREG het tariefverslag over het boekjaar 2019 van Elia ontvangen. Dit tariefverslag bevat de saldi die werden gerapporteerd ten opzichte van het budget 2019 dat in de beslissing van de CREG van 6 december 2018 werd goedgekeurd. Eveneens op 28 februari 2020 ontving de CREG van Elia de rapportering betreffende de doeltreffendheid van het beheer van de investeringen.
7. Op 20 maart 2020 heeft de CREG aan Elia bijkomende inlichtingen over het tariefverslag gevraagd. Per brief van 3 april 2020 heeft de CREG bijkomende inlichtingen van Elia ontvangen.
8. Per e-mail heeft de CREG vervolgens bijkomende details gevraagd over het tariefverslag en over de opgeleverde bijkomende inlichtingen. Elia heeft per e-mail verduidelijkingen opgeleverd.
9. Op 7 mei 2020 heeft het directiecomité van de CREG ontwerpbeslissing (B)658E/67 genomen (hierna: de ontwerpbeslissing van 7 mei 2020) die diezelfde dag per e-mail naar Elia werd verstuurd. Het ging om een ontwerp van weigeringsbeslissing. Die ontwerpbeslissing bepaalde dat Elia, tenzij ze de CREG overtuigt van een andere redenering en/of een ander bedrag, haar initieel tariefverslag op

³ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Decisions/B658E58NL.pdf>

verschillende punten diende aan te passen om een goedkeuring met betrekking tot de gerapporteerde exploitatiesaldi 2019 te bekomen.

10. Op haar vraag werd Elia gehoord op 15 mei 2020. Het PV van de hoorzitting en de bijlage, nl. de presentatie van Elia, zijn toegevoegd in de bijlage van onderhavige beslissing.

11. Tussen het opstellen van de ontwerpbeslissing en onderhavige beslissing hebben Elia en de CREG informele werkvergaderingen gehouden en hebben ze meerdere e-mails uitgewisseld met het oog op het aanleveren van de ontbrekende informatie en het verduidelijken van respectievelijke standpunten.

12. Op 8 juni 2020 heeft Elia haar aangepast verslag aan de CREG overgemaakt.

3. VOORAFGAANDE RAADPLEGING

13. Krachtens artikel 23, § 1 en met toepassing van artikel 41 van haar huishoudelijk reglement, heeft het directiecomité van de CREG beslist om de raadpleging over de ontwerpbeslissing te beperken en enkel Elia te raadplegen van 8 mei tot 7 juni 2020 omwille van de volgende redenen:

- de tariefmethodologie vermeldt uitdrukkelijk dat de beslissingen over de tariefverslagen enkel rechtstreekse gevolgen hebben voor deze beheerder;
- de tariefmethodologie bevat een gedetailleerde procedure, die de raadpleging van de beheerder organiseert.

4. ANALYSE VAN HET TARIEFVERSLAG EN CONTROLE VAN HET REDELIJK KARAKTER VAN DE KOSTEN EN DE GERAPPORTEERDE SALDI

4.1. Het totaal inkomen en de gerapporteerde saldi

4.1.1. Het totaal inkomen

14. Het gebudgetteerde totaal inkomen van Elia voor 2019, zoals goedgekeurd in de beslissing van de CREG van 6 december 2018, bedraagt 864.663.889 €.

15. Het initieel werkelijk inkomen 2019 dat door Elia op 28 februari werd gerapporteerd, bedroeg 737.917.237 €, zoals gedetailleerd in tabel 1.

Tabel 1: Het totaal inkomen 2019 gerapporteerd door Elia op 28 februari 2020 en de gedetailleerde exploitatiesaldi

Overzicht van de saldi - in EUR	Budget 2019	Werkelijkheid 2019	Delta = Werkelijkheid Budget
1e deelsaldo : het verschil tussen de gebudgetteerde en de werkelijke kosten	864.663.889	737.917.237	-126.746.653
Niet-beheersbare kosten	264.325.286	241.708.691	-22.616.595
<i>Afschrijvingen en waardeverminderingen</i>	142.573.480	136.320.946	-6.252.534
<i>Gebruik van ondersteunende diensten</i>	81.746.837	71.735.445	-10.011.392
<i>Gebruik van infrastructuur van derden</i>	24.697.603	20.494.072	-4.203.531
<i>Pensioenlasten</i>	6.008.307	6.063.712	55.405
<i>Vennootschapsbelasting</i>	35.150.829	45.360.360	10.209.532
<i>Andere belastingen en taksen</i>	14.973.337	13.361.532	-1.611.806
<i>Meer- en minderwaarden</i>	12.245.414	10.076.590	-2.168.825
<i>Financiële kosten en opbrengsten</i>	121.621.991	105.751.565	-15.870.426
<i>Interconnectiekosten</i>	-34.045.100	-44.090.167	-10.045.067
<i>Overdrachten tussen de resultatenrekening en de balans</i>	-21.146.983	-21.622.980	-475.997
<i>Overdrachten tussen de resultatenrekening en de balans : correctie regulatorie rekeningen voorgaande periode</i>	-121.509.630	-110.538.705	10.970.925
<i>Andere opbrengsten en recuperaties</i>	-1.156.800	-635.004	521.796
<i>Andere uitzonderlijke opbrengsten in vermindering van niet-beheersbare kosten</i>	3.166.000	9.431.324	6.265.324
Beheersbare kosten	322.414.255	317.317.836	-5.096.419
<i>Kosten voor de aankoop van goederen en diensten voor het beheer van de infrastructuur, het systeem, telecom, informatica-activiteiten en verzekeringspremies</i>	202.526.851	210.552.204	8.025.353
<i>Kosten van vergoedingen, sociale lasten en groepsverzekeringen</i>	148.955.846	148.434.751	-521.094
<i>Opbrengsten in vermindering van de beheersbare kosten</i>	-29.068.441	-41.669.119	-12.600.678
Beïnvloedbare kosten	176.753.878	77.381.687	-99.372.191
<i>Reservering van ondersteunende diensten</i>	176.753.878	77.381.687	-99.372.191
Vergoeding (na vennootschapsbelasting)	101.170.470	101.509.022	338.552
<i>Netto billijke winstmarge</i>	52.741.712	30.339.140	-22.402.572
<i>Stimulans voor marktintegratie - financiële deelnemingen (artikel 24, §1,1 TM)</i>	409.258	1.581.000	1.171.742
<i>Stimulans voor marktintegratie - interconnectiecapaciteit (artikel 24, §1,2 TM)</i>	2.965.600	1.007.949	-1.957.651
<i>Stimulans voor marktintegratie - welfare (artikel 24, §1,3 TM)</i>	2.965.600	7.100.462	4.134.862
<i>Stimulans ter verbetering van de prestaties - bijzondere stimulans voor belangrijke en specifieke investeringen (artikel 25, §3 TM)</i>	38.752.000	48.398.034	9.646.034
<i>Stimulans ter verbetering van de prestaties - efficiëntie van beheer van de investeringsportefeuille (artikel 25, §2 TM)</i>	1.482.800	1.593.188	110.388
<i>Stimulans ter verbetering van de prestaties - realisatie van investeringen binnen termijnen (artikel 25, §4 TM)</i>	741.400	690.559	-50.841
<i>O&O stimulans (artikel 26 TM)</i>	370.700,00	690.558,99	319.859
<i>Stimulansen naar het eigen inzicht van de CREG (artikel 27 TM)</i>	741.400,00	1.381.117,99	639.718
<i>Stimulans ter verbetering van de continuïteit van de levering (artikel 28 TM)</i>	0,00	1.143.640,23	1.143.640
<i>Stimulans voor de beheersing van beheersbare kosten (artikel 21 TM)</i>	0,00	4.597.414,51	4.597.415
<i>Stimulans voor de beheersing van beïnvloedbare kosten (artikel 22 TM)</i>	0,00	2.985.959,17	2.985.959
2e deelsaldo: het verschil tussen werkelijke tarifaire opbrengsten en gebudgetteerde tarifaire opbrengsten (effecten van volume en van volume-mix)	-864.663.889	-865.825.811	-1.161.921
<i>Tariefomzet uit aansluitingstarieven</i>	-43.212.779	-44.480.854	-1.268.074
<i>Tariefomzet uit tarieven voor het beheer en de ontwikkeling van de netinfrastructuur</i>	-470.355.636	-479.632.775	-9.277.139
<i>Tariefomzet uit tarieven voor het beheer van het elektrisch systeem</i>	-112.250.469	-112.179.911	70.559
<i>Tariefomzet uit tarieven voor de compensatie van onevenwichten</i>	-212.168.173	-204.545.204	7.622.969
<i>Tariefomzet uit het tarief voor marktintegratie</i>	-26.676.832	-24.987.068	1.689.764
TOTAAL VAN DE SALDI GERAPPORTEERD DOOR ELIA			-127.908.574

16. Zoals gedetailleerd in tabel 2 bedraagt het werkelijke totaal inkomen 2019 opgenomen in het aangepast tariefverslag van 8 juni 2020 een bedrag van 734.325.274 €.

Tabel 2: het totaal inkomen 2019 gerapporteerd door Elia op 8 juni 2020 en de gedetailleerde exploitatiesaldi

Overzicht van de aangepaste saldi - in EUR	Budget 2019	Werkelijkheid 2019 aangepast	Delta aangepast = Werkelijkheid aangepast - Budget
1e aangepast deelsaldo : het verschil tussen de gebudgetteerde en de werkelijke kosten	864.663.889	734.325.274	-130.338.615
Niet-beheersbare kosten	264.325.286	235.936.393	-28.388.892
Afschrijvingen en waardeverminderingen	142.573.480	136.320.946	-6.252.534
Gebruik van ondersteunende diensten	81.746.837	71.659.977	-10.086.860
Gebruik van infrastructuur van derden	24.697.603	20.494.072	-4.203.531
Pensioenlasten	6.008.307	6.063.712	55.405
Vennootschapsbelasting	35.150.829	45.466.654	10.315.826
Andere belastingen en taksen	14.973.337	13.361.532	-1.611.806
Meer- en minderwaarden	12.245.414	10.076.590	-2.168.825
Financiële kosten en opbrengsten	121.621.991	102.382.643	-19.239.348
Interconnectiekosten	-34.045.100	-44.090.167	-10.045.067
Overdrachten tussen de resultatenrekening en de balans	-21.146.983	-21.622.980	-475.997
Overdrachten tussen de resultatenrekening en de balans : correctie regulatoire rekeningen voorgaande periode	-121.509.630	-110.538.705	10.970.925
Andere opbrengsten en recuperaties	-1.156.800	-635.004	521.796
Andere uitzonderlijke opbrengsten in vermindering van niet-beheersbare kosten	3.166.000	6.997.122	3.831.122
Beheersbare kosten	322.414.255	319.260.962	-3.153.293
Kosten voor de aankoop van goederen en diensten voor het beheer van de infrastructuur, het systeem, telecom, informatica-activiteiten en verzekeringspremies	202.526.851	212.525.670	9.998.820
Kosten van vergoedingen, sociale lasten en groepsverzekeringen	148.955.846	148.404.411	-551.435
Opbrengsten in vermindering van de beheersbare kosten	-29.068.441	-41.669.119	-12.600.678
Beïnvloedbare kosten	176.753.878	77.381.687	-99.372.191
Reservering van ondersteunende diensten	176.753.878	77.381.687	-99.372.191
Vergoeding (na vennootschapsbelasting)	101.170.470	101.746.231	575.761
Netto billijke winstmarge	52.741.712	30.339.140	-22.402.572
Stimulans voor marktintegratie - financiële deelnemingen (artikel 24, §1, 1 TM)	409.258	1.581.000	1.171.742
Stimulans voor marktintegratie - interconnectiecapaciteit (artikel 24, §1, 2 TM)	2.965.600	1.007.949	-1.957.651
Stimulans voor marktintegratie - welfare (artikel 24, §1, 3 TM)	2.965.600	7.100.462	4.134.862
Stimulans ter verbetering van de prestaties - bijzondere stimulans voor belangrijke en specifieke investeringen (artikel 25, §3 TM)	38.752.000	48.398.034	9.646.034
Stimulans ter verbetering van de prestaties - efficiëntie van beheer van de investeringsportefeuille (artikel 25, §2 TM)	1.482.800	1.593.188	110.388
Stimulans ter verbetering van de prestaties - realisatie van investeringen binnen termijnen (artikel 25, §4 TM)	741.400	690.559	-50.841
O&O stimulans (artikel 26 TM)	370.700,00	690.558,99	319.859
Stimulans naar het eigen inzicht van de CREG (artikel 27 TM)	741.400,00	1.381.117,99	639.718
Stimulans ter verbetering van de continuïteit van de levering (artikel 28 TM)	0,00	1.143.640,23	1.143.640
Stimulans voor de beheersing van beheersbare kosten (artikel 21 TM)	0,00	4.834.623,72	4.834.624
Stimulans voor de beheersing van beïnvloedbare kosten (artikel 22 TM)	0,00	2.985.959,17	2.985.959
2e aangepast deelsaldo: het verschil tussen werkelijke tarifaire opbrengsten en gebudgetteerde tarifaire opbrengsten (effecten van volume en van volume-mix)	-864.663.889	-865.825.811	-1.161.921
Ventes tarifaires des tarifs de raccordements	-43.212.779	-44.480.854	-1.268.074
Ventes tarifaires des tarifs pour la gestion et le développement de l'infrastructure de réseau	-470.355.636	-479.632.775	-9.277.139
Ventes tarifaires des tarifs de gestion du système électrique	-112.250.469	-112.179.911	70.559
Ventes tarifaires des tarifs de compensation des déséquilibres	-212.168.173	-204.545.204	7.622.969
Ventes tarifaires du tarif pour l'intégration du marché	-26.676.832	-24.987.068	1.689.764
TOTAAL VAN DE AANGEPASTE SALDI GERAPPORTEERD DOOR ELIA			-131.500.537

4.1.2. De exploitatiesaldi gerapporteerd voor de activiteit van netbeheerder

17. Zoals opgenomen in tabel 1 was het globale saldo dat door Elia op 28 februari 2020 werd gerapporteerd een overschot van 127.908.574 €, schuld van de netbeheerder ten opzichte van de toekomstige tarieven die bestaat uit twee deelsaldi. Het eerste deelsaldo is het verschil tussen de werkelijk geobserveerde kosten en hun gebudgetteerde waarde. Het tweede deelsaldo komt overeen met het volumeverschil en geeft het verschil weer tussen de werkelijke tariefomzet en de gebudgetteerde waarde van de tarifaire verkopen.

18. Zoals opgenomen in tabel 2 is het aangepaste globaal saldo dat door Elia op 8 juni 2020 werd gerapporteerd een overschot van 131.500.537 €, nog steeds een schuld van de netbeheerder ten opzichte van de toekomstige tarieven. Zo hebben de correcties die door Elia op vraag van de CREG in haar aangepast tariefverslag van 8 juni 2020 werden aangebracht, geleid tot een verhoging met 3.591.963 € van de schuld van de netbeheerder ten opzichte van de toekomstige tarieven.

19. Dit saldo maakt dus geen deel uit van het resultaat van het exploitatiejaar 2019, noch van het eigen vermogen van de netbeheerder. Over het algemeen wordt deze som beschouwd als een regulatoire vordering voor Elia, zoals bedoeld in artikel 38 van de tariefmethodologie.

4.1.3. Saldi met betrekking tot openbare dienstverplichtingen en toeslagen

20. Naast de exploitatiesaldi gerapporteerd voor de activiteit van netbeheerder bevat het tariefverslag eveneens het overzicht van de saldi van de openbare dienstverplichtingen en de toeslagen opgelegd aan Elia. Zoals in het verleden, passeren deze verrichtingen en de desbetreffende saldi niet langs de resultatenrekening van de onderneming Elia: ze komen rechtstreeks op de balans terecht.

21. Het totaalsaldo van de balansrekeningen met betrekking tot openbare dienstverplichtingen en toeslagen, zoals door Elia gerapporteerd op 8 juni 2020, bedraagt 56.967.343 € eind 2019 en bezit het karakter van een regulatoire vordering. In de tariefmethodologie 2020-2023⁴, bepaalt artikel 15, § 2 over het gereguleerd actief (RAB) het volgende: *“De omvang van de behoefte aan bedrijfskapitaal wordt bepaald in functie van de gescheiden balans met betrekking tot de desbetreffende gereguleerde activiteit met uitsluiting van de balansrekeningen die verband houden met de ODV's bedoeld in de artikelen 6 en 7”*. Bovenvermeld bedrag bevat enkel het saldo van de rekeningen met betrekking tot de ODV's en de toeslagen en stemt niet overeen met de gescheiden balans waarvan sprake in de tariefmethodologie 2020-2023. De gescheiden balansen op 1 januari 2020 zullen definitief goedgekeurd worden in de beslissing over het tariefverslag van het jaar 2020.

4.2. Het controleprogramma van de CREG

22. In het kader van de analyse en controle van een tariefverslag bestaat de voornaamste opdracht van de CREG erin de berekening te evalueren van de saldi gerapporteerd door Elia. De CREG evalueert meer specifiek:

- de correcte opsplitsing tussen de gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten van Elia in België en de afwezigheid van kruissubsidiëring tussen deze twee activiteitengroepen. Sinds het begin van de liberalisering van de markt heeft de wetgever steeds zijn bezorgdheden geuit over het vermijden van alle vormen van kruissubsidiëring. Artikel 8, § 2 van de elektriciteitswet bepaalt dat Elia andere activiteiten mag uitvoeren dan deze die deel uitmaken van haar wettelijke opdrachten vermeld in artikel 8 van de elektriciteitswet, voor zover ze geen negatieve invloed hebben op het vervullen van de opdrachten die door de Belgische wetgever aan Elia zijn toevertrouwd. De tariefmethodologie voorziet onder meer de verplichting tot het houden van een afzonderlijke analytische boekhouding voor haar gereguleerde activiteiten in België en voor haar andere activiteiten. De tariefmethodologie legt eveneens de certificering op door de revisoren terzake. Bovendien werd vastgesteld dat de valorisatie van de financiering van de niet-gereguleerde activiteiten sinds 2010 op dezelfde wijze gebeurt. In het kader van onderhavige beslissing controleert de CREG nogmaals dat Elia voormelde bepalingen goed heeft gerespecteerd;
- het redelijk karakter van de afzonderlijke reële componenten van het totaal inkomen op basis van de redelijkheidscriteria opgenomen in hoofdstuk V.4 van de tariefmethodologie alsook op basis van haar standpunten geformuleerd in haar voorgaande tariefbeslissingen.

⁴ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Decisions/Z1109-10NL.pdf>

Om deze opdracht uit te voeren, baseert de CREG zich op een controleprogramma bestaande uit de volgende 10 stappen :

- Stap 1 : onderzoek van de volledigheid van het tariefverslag van Elia (zie 4.3);
- Stap 2 : onderzoek van de coherentie tussen de gerapporteerde bedragen en de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd aan de algemene vergadering (zie 4.4);
- Stap 3 : onderzoek van de opsplitsing door de CREG tussen de gereguleerde activiteiten die onderworpen zijn aan de tariefmethodologie en deze die niet worden gereguleerd door de CREG (zie 4.5);
- Stap 4 : onderzoek van de beheersbare kosten (zie 4.6);
- Stap 5 : onderzoek van de niet-beheersbare kosten (zie 4.7);
- Stap 6 : onderzoek van de beïnvloedbare kosten (zie 4.8);
- Stap 7 : onderzoek van de kosten toegewezen aan de tarieven van openbare dienstverplichtingen en aan de toeslagen (zie 4.9);
- Stap 8 : onderzoek van de totale vergoeding van de gereguleerde activiteiten in België (zie 4.10);
- Stap 9 : onderzoek van de tarifaire verkopen (zie 4.11);
- Stap 10 : onderzoek van de balanssaldi gerapporteerd door Elia met betrekking tot de tarieven voor de dekking van de openbare dienstverplichtingen en deze met betrekking tot de toeslagen (zie 4.12).

23. In de gevallen waarbij de CREG de betreffende bedragen integraal redelijk acht, maakt zij daar slechts kort melding van.

4.3. Stap 1 : onderzoek van de volledigheid van het tariefverslag van Elia

24. In het kader van de ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 heeft de CREG vastgesteld dat bepaalde tabellen in het tariefverslag niet correct werden ingevuld. De CREG had dan ook aan Elia gevraagd om deze tabellen in haar aangepast tariefverslag te corrigeren.

25. Elia heeft de betreffende tabellen in haar aangepast tariefverslag gecorrigeerd.

26. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

4.4. Stap 2 : onderzoek van de coherentie tussen de gerapporteerde bedragen en de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd aan de algemene vergadering

27. Elia heeft uiteengezet welke financiële staten in haar tariefverslag werden verwerkt. Ingevolge de interne reorganisatie werden een geconsolideerde BGAap balans en resultatenrekening opgesteld waarbij zowel de rekeningen van Elia System Operator als van Elia Transmission Belgium werden opgenomen. Dit betekent dat in de geconsolideerde rekeningen per 31 december 2019 nog steeds een onderscheid moet worden gemaakt tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten. De CREG heeft een coherentie vastgesteld tussen het ontwerp van jaarrekeningen 2019 van de

vennootschappen van de Elia groep zoals hierboven beschreven enerzijds en de bedragen die zijn opgenomen in het tariefverslag 2019 anderzijds.

28. Voor het tariefverslag 2020 zal een BGAap geconsolideerde balans van Elia Transmission Belgium en haar filialen op 1 januari 2020 in aanmerking genomen worden.

4.5. Stap 3 : onderzoek van de opsplitsing tussen de gereguleerde activiteiten die onderworpen zijn aan de tariefmethodologie en aan de regulering van de CREG, en deze die niet worden gereguleerd door de CREG

4.5.1. Financiering van Nemo Link

29. Wat de financiering van Nemo Link betreft, heeft de CREG in het kader van de ontwerpbeslissing van 7 mei 2020, vermeld dat zij, in navolging van besprekingen tussen de CREG en Elia vanaf april 2019 op vraag van Elia, ermee akkoord gaat dat de activiteiten van Nemo Link vanaf 1 januari 2019 als gereguleerd worden beschouwd mits naleving door Elia van de voorwaarden opgenomen in §§ 44 tot 47 van beslissing (B)658E/62 van de CREG van 7 november 2019. Overwegende de beoogde structuur voor het jaar 2019 van nog steeds 33 % eigen middelen en 67 % aan schulden bepaalt § 44 van voormelde beslissing dat de intresten van die 67 % aan schulden integraal door de TNB ten laste worden genomen, enerzijds op basis van de intrestvoet van één (of meerdere) lening(en) (die nog moest(en) worden afgesloten in de loop van de weken volgend op voormelde beslissing) waarvan de looptijd en het profiel gealigneerd zijn met de verwachte evolutie over de 25 komende jaren van de financiële participatie in Nemo Link geregistreerd in de activa van de balans en, anderzijds, voor het eventuele verschil vastgesteld tussen de financiële participatie in Nemo Link geregistreerd in de activa van de balans en het nog niet terugbetaalde kapitaal van voormelde lening(en), op basis van de gemiddelde intrestvoet van de schuld van de TNB die elk jaar wordt berekend.

De CREG heeft vastgesteld dat Elia, tussen het nemen van beslissing (B)658E/62 van de CREG op 7 november 2019 en 31 december 2019, geen nieuwe lening heeft afgesloten waarvan de looptijd en het profiel gealigneerd zijn met de verwachte evolutie over de komende 25 jaren van de financiële participatie in Nemo Link geregistreerd in de activa van de balans. Zodoende vond de CREG, met toepassing van haar beslissing (B)658E/62 van 7 november 2019, dat Elia, om de financiering van Nemo Link te dekken, intrestkosten berekend op basis van de gemiddelde intrestvoet van de schuld van de TNB van [VERTROUWELIJK] % berekend voor het jaar 2019⁵ ten laste van de TNB had moeten leggen.

In het kader van haar tariefverslag 2019 heeft Elia de intrestkosten, die in 2019 ten laste van de TNB werden gelegd, echter berekend op basis van een intrestvoet van [VERTROUWELIJK] % van een oude lening afgesloten op het einde van 2018 en waarvan de looptijd en het profiel niet gealigneerd zijn met de verwachte evolutie over de komende 25 jaren van de financiële participatie in Nemo Link geregistreerd in de activa van de balans.

In het kader van de opgeleverde bijkomende informatie, heeft Elia verschillende moeilijkheden ingeroepen waarmee zij geconfronteerd werd en die het volgens haar rechtvaardigden dat er voor 31 december 2019 geen nieuwe lening werd afgesloten waarvan de looptijd en het profiel gealigneerd zijn met de verwachte evolutie over de komende 25 jaren van de financiële participatie in Nemo Link geregistreerd in de activa van de balans.

⁵ = totaal van de intresten ten laste van het gereguleerd actief in 2019 / (gereguleerde schulden met intresten op 1 januari 2019 + gereguleerde schulden met intresten op 31 december 2019) * 2

Na onderzoek was de CREG in haar ontwerpbeslissing van mening dat de verschillende moeilijkheden ingeroepen door Elia weinig overtuigend waren en een afwijking van de voorwaarden opgenomen in beslissing (B)658E/62 van de CREG niet rechtvaardigden:

- i. in tegenstelling tot wat Elia laat verstaan zouden de kosten (“*consent fee*”) om een nieuwe lening van Elia System Operator nv over te dragen naar Elia Transmission Belgium nv zeer beperkt geweest zijn. De CREG benadrukt hier dat, in het kader van de structuurwijziging, de overdracht van Elia System Operator naar Elia Transmission Belgium van de oude lening afgesloten op het einde van 2018 slechts 0,2 % van het bedrag van de lening heeft gekost;
- ii. als Elia inroept dat een nieuw gecreëerde onderneming – zoals dat het geval is voor Elia Transmission Belgium – over gepubliceerde jaarrekeningen zou moeten beschikken om een lening te kunnen afsluiten, bedoelt Elia aldus dat een nieuw gecreëerde onderneming noodzakelijkerwijze door 100 % eigen middelen zou moeten gefinancierd zijn in de tijd tussen de opstart en de eerste publicatie van de jaarrekeningen. De CREG stelt vast dat de werkelijkheid in de zakenwereld nochtans het tegendeel aantoonde;
- iii. betreffende het inroepen door Elia van de impact van de gezondheids crisis covid-19 op de financiële markten meldt de CREG dat deze crisis haar eerste effecten op de Europese financiële markten heeft laten voelen rond het einde van de maand februari 2020, hetzij na het afsluiten door Elia van de rekeningen van 2019. Deze gezondheids crisis is dus niet van belang in het kader van onderhavige bespreking van de saldi 2019.

De gezondheids crisis covid-19 buiten beschouwing gelaten, die zoals hierboven uitgelegd niet van belang was in het kader van onderhavige bespreking, heeft de CREG bovendien vastgesteld dat de moeilijkheden ingeroepen door Elia redelijkerwijze door Elia konden worden geanticipeerd zodra zij kennis had genomen van beslissing (B)658E/62 van de CREG, namelijk op 12 september 2019. Toen vond Elia deze moeilijkheden niet genoeg om aan de CREG te vragen de inhoud van haar ontwerpbeslissing te wijzigen. Elia kon deze moeilijkheden *de facto* niet terecht inroepen om vandaag te vragen om van de voorwaarden opgenomen in voormelde beslissing (B)658E/62 van de CREG af te wijken.

Gelet op voorgaande elementen heeft de CREG dus aan Elia duidelijk gemaakt dat, om een goedkeuringsbeslissing te verkrijgen, het tariefverslag moest herzien worden om de voorwaarden opgenomen in § 44 van beslissing (B)648E/62 van de CREG na te leven door de financiële kosten ten laste van de gereguleerde activiteiten te verminderen met een bedrag van 1.542.855 € en door de financiële kosten ten laste van de TNB met eenzelfde bedrag te verhogen.

30. In haar aangepast tariefvoorstel, en zoals gevraagd door de CREG, heeft Elia de intrestkosten voor het dekken van de financiering van Nemo Link berekend op basis van de gemiddelde intrestvoet van de schuld van de TNB berekend voor het jaar 2019. Elia heeft echter ook een alternatieve berekening voorgesteld voor deze gemiddelde intrestvoet die uitkomt op [VERTROUWELIJK] %. Zodoende heeft Elia de financiële kosten ten laste van de gereguleerde activiteiten verminderd met een bedrag van 778.922 €.

31. Na onderzoek stelt de CREG vast dat de alternatieve berekening voorgesteld door Elia die uitkomt op een gemiddelde intrestvoet van [VERTROUWELIJK] % aanvaardbaar is op voorwaarde dat zij, ten opzichte van de berekening van de CREG in het kader van haar ontwerpbeslissing, meer rekening houdt met de evolutie van de schuld van de TNB in de loop van het jaar 2019. Zodoende moeten de financiële kosten ten laste van de gereguleerde activiteiten slechts met een bedrag van 778.922 € verminderd worden en de financiële kosten ten laste van de TNB slechts met een gelijkaardig bedrag verhoogd worden. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

32. Voor het jaar 2020 wijst de CREG erop dat de beoogde structuur evolueert naar 40 % eigen middelen en 60 % schuld. Ze stelt vast dat Elia in mei 2020 nieuwe leningen heeft afgesloten waarvan de looptijd en het profiel eindelijk gealigneerd zijn met de verwachte evolutie over de komende 24 jaren van de financiële participatie in Nemo Link geregistreerd op de activa van de balans. Zodoende benadrukt de CREG dat de intresten van 60 % aan schuld in rekening genomen voor de financiering van Nemo Link integraal ten laste van de TNB moeten worden gelegd enerzijds op basis van de gemiddelde intrestvoet van deze nieuwe leningen afgesloten door Elia en anderzijds, voor het eventuele verschil vastgesteld tussen de financiële participatie in Nemo Link geregistreerd op de activa van de balans en het nog niet terugbetaalde kapitaal van voormelde leningen, op basis van de gemiddelde intrestvoet van de schuld van de TNB die elk jaar berekend wordt op basis van de methodologie gevolgd door Elia in het kader van haar aangepast tariefverslag 2019.

4.5.2. Opmenging van de verbintenissen die Elia is aangegaan in het kader van de saldi 2018 betreffende de tarifaire impact van de timing van de structuurwijziging

33. In het kader van de ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 vermeldt de CREG dat, ten gevolge van het arrest van het Marktenhof van 9 januari 2019 (nr.: 2018/AR/1328) en op basis van een vereenvoudigd model dat verschillende scenario's analyseert, zij in februari 2019 de impact had geschat die de timing van het einde van de structuurwijziging van Elia zou hebben op de vergoeding van de Elia groep. In het geval dat de structuurwijziging van Elia in de loop van de laatste dagen van 2019 zou gefinaliseerd zijn, had de CREG de impact op de vergoeding van Elia voor de groep geraamd op – 3 M€ in 2018 en + 3 M€ in 2019.

Wat de tarifaire impact betreft van de timing van de structuurwijziging heeft de CREG in een brief van 5 april 2019 aan Elia het volgende verduidelijkt:

“in het kader van de toepassing van de gangbare praktijk van de CREG en van het redelijkheidscriterium opgenomen in artikel 30, h), 6) van de tariefmethodologie 2020-2023, betreffende de behandeling van niet-gereguleerde financiële participaties, nemen Elia en de CREG er akte van dat een loutere schattingsberekening momenteel leidt tot de conclusie dat deze toepassing op de verhoging van de participatie van ELIA in Eurogrid International (80 %) in gelijke omstandigheden een impact op het nettoresultaat van de ELIA groep met zich meebrengt die miniem is voor de boekjaren 2018 en 2019 gezamenlijk beschouwd”⁶.

In het kader van haar ontwerpbeslissing over de saldi 2018 van 7 mei 2019 had de CREG initieel aan Elia gevraagd om de financiële kosten ten laste van de gereguleerde activiteiten te verhogen met [VERTROUWELIJK] €. Deze financiële kosten kwamen overeen met 100 % van de financiële kosten gedragen voor Nemo Link, 100 % van het overbruggingskrediet, 100 % van de interesten van de *senior* en *hybrid bond*, 100 % van de *pre hedging* kosten lineair ten laste genomen alsook 30 % andere kosten in 2018 voor de lancering van de *senior* en *hybrid bonds* (cfr. bankkosten, *pre hedging* kosten die niet lineair ten laste werden genomen en *rating* kosten van de *senior* en *hybrid bonds*). Gelet op de planning van het herstructureringsproject opgenomen in de bijlage van de brief van 5 april 2019, werd de voormelde 30 % berekend door het totaal aantal jaren (verkregen via een afronding naar boven) waarin de *senior* en *hybrid bonds* werkelijk zouden worden toegekend aan de financiering van de gereguleerde activiteiten (hetzij drie jaar, volgens de voorspellingen op dat moment) te delen door de kortste looptijd waargenomen tussen de *senior* en *hybrid bond* (hetzij tien jaar).

⁶ Vertaling van: « dans le cadre de l'application de la pratique constante de la CREG et du critère de raisonnabilité repris à l'article 30, h), 6) de la méthodologie tarifaire 2020-2023, quant au traitement des participations financières non-régulées, Elia et la CREG prennent acte qu'un calcul simplement estimatif mène actuellement à la conclusion que cette application à l'augmentation de la participation d'ELIA en Eurogrid International (80 %) entraîne, toute chose étant égale par ailleurs, un impact sur le résultat net du groupe ELIA qui est minime pour les exercices 2018 et 2019 considérés ensemble ».

In het kader van de hoorzitting van 17 mei 2019 die ging over voormelde ontwerpbeslissing had Elia benadrukt dat deze vraag van de CREG het volgende zou teweegbrengen:

“een effect op de nettovergoeding van Elia als groep van – [VERTROUWELIJK] EUR voor 2018. Dit vormt voor het jaar 2018 een duidelijk hoger niveau [VERTROUWELIJK] voor de gevolgen geraamd door de CREG en overeengekomen met Elia tijdens verschillende contacten op 5 april 2019 over de structuurwijziging van Elia”^{7,8}.

Ten gevolge van deze hoorzitting en om zich overeen te stemmen over de gevolgen die volgens Elia zouden zijn “overeengekomen met Elia tijdens verschillende contacten op 5 april 2019” heeft de CREG aanvaard dat, ten opzichte van het bedrag initieel opgenomen in haar ontwerpbeslissing, de financiële kosten ten laste van de gereguleerde activiteiten verhoogd worden om de impact op de nettovergoeding van de Elia groep te beperken tot – 3 M€ in 2018. Dit akkoord van de CREG geldt echter onder de voorwaarde dat Elia zich engageert om, als de reorganisatie van Elia zou leiden tot de aanduiding van een nieuwe TNB voor het einde van 2019, ervoor te zorgen dat de impact op het nettoresultaat van Elia als groep voor het jaar 2019 het maximale niveau van + 3 M€ niet kan overschrijden.

In het kader van haar aangepast tariefverslag 2018, ingediend op 24 juni 2019, is Elia het engagement gevraagd door de CREG aangegaan en heeft zij de financiële kosten van de gereguleerde activiteiten met een bedrag van [VERTROUWELIJK] € verhoogd, hetzij [VERTROUWELIJK] € meer dan wat de CREG in haar ontwerpbeslissing had gevraagd. Zodoende bedraagt de impact op het nettoresultaat van de Elia groep in 2018 een bedrag van - 2,949 M€ voor 2018, hetzij “ongeveer – 3 MEUR”. Gelet op dit engagement verkregen van Elia heeft de CREG het aangepast tariefverslag 2018 ingediend door Elia goedgekeurd.

Overwegende dat de reorganisatie van Elia tot de aanduiding van een nieuwe TNB heeft geleid voor het einde van 2019, heeft de CREG in het kader van de ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 echter vastgesteld dat Elia haar engagement om de impact op het nettoresultaat van Elia als groep voor het jaar 2019 te beperken tot een maximaal niveau van ongeveer + 3 M€ niet heeft gerespecteerd in haar tariefverslag: het tariefverslag kwam voor het jaar 2019 immers uit op een impact op het nettoresultaat van Elia als groep van [VERTROUWELIJK] €. Zodoende heeft de CREG beslist dat, om een goedkeuringsbeslissing te krijgen, het tariefverslag moest herzien worden om het eerdere engagement van Elia om de impact op het nettoresultaat van de Elia groep voor 2019 te beperken tot + 3 M€ na te leven. Gelet op de vennootschapsbelasting kan dit bereikt worden door de financiële kosten ten laste van de gereguleerde activiteiten te verminderen met een bedrag van 2.590.000 € en door de financiële kosten ten laste van de TNB met eenzelfde bedrag te verhogen.

34. In haar aangepast tariefverslag en zoals gevraagd door de CREG heeft Elia de financiële kosten ten laste van de gereguleerde activiteiten met een bedrag van 2.590.000 € verminderd en de financiële kosten ten laste van de TNB met een gelijkaardig bedrag verhoogd.

35. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

4.6. Stap 4 : onderzoek van de beheersbare kosten

36. Zoals vermeld in tabel 1 heeft Elia in haar tariefverslag initieel een totaal bedrag van - 5.096.419 € voor de beheersbare kosten gerapporteerd.

⁷ Vertaling van : « un effet sur la rémunération nette d'Elia en tant que groupe de -[CONFIDENTIEL] EUR pour 2018. Ceci constitue pour l'année 2018 un niveau nettement supérieur [CONFIDENTIEL] aux effets estimés par la CREG, et convenus avec Elia au travers les différents échanges du 5 avril 2019 relatifs à la réforme des structures d'Elia. »

⁸ Zie slide 15 van de presentatie van Elia als bijlage aan het PV van de hoorzitting van 17 mei 2019.

37. Na een grondige analyse van de beheersbare kosten gerapporteerd door de netbeheerder, voornamelijk wat betreft de facturen van reizen in het jaar 2018 evenals de realisaties van de netbeheerder op het vlak van *cybersecurity*, heeft de CREG in haar ontwerpbeslissing een reeks van punten aangehaald die een aanpassing vereisten. De gevolgen die Elia hieraan heeft gegeven, worden hierna geanalyseerd.

38. In deze stap wordt de analyse van het redelijk karakter van de gerapporteerde elementen besproken terwijl de analyse van de bestemming van het gerealiseerde saldo op de beheersbare kosten in stap 8 wordt besproken. Dit saldo gerealiseerd op de beheersbare kosten wordt immers niet in aanmerking genomen in de toepassing van de stimulans voor het beheer van de beheersbare kosten: daarvoor moet er rekening worden gehouden met de toepassing van correctiefactoren voorzien in de tariefmethodologie en in de voorgaande tariefbeslissingen van de CREG (cfr. correctie in functie van de inflatie, van de werkelijk waargenomen investeringen, van de indexsprong en van de vermindering van de patronale lasten ten gunste van de netgebruikers).

4.6.1. Kosten als gevolg van de structuurwijziging van Elia

39. In een brief van 5 april 2019 aan Elia gaat de CREG akkoord met het volgende:

“met naleving van de tariefmethodologie en in het kader van haar bevoegdheid inzake beoordeling van het redelijk karakter van de kosten, (...) de helft van de kosten ten gevolge van de herstructurering van Elia wordt ten last gelegd van de gereguleerde activiteiten in België, zonder dat dit bedrag 10 miljoen euro overschrijdt, als Elia aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

i. Vanaf nu, en in het bijzonder in het kader van de uitwerking van haar aangepast tariefverslag betreffende het boekjaar 2018 en haar tariefverslag betreffende het boekjaar 2019, waardeert Elia de financiering van het geheel van haar niet-gereguleerde activiteiten aan voorwaarden die gelijklopend zijn aan die van een financiering die integraal via eigen middelen zou verzekerd worden, en dit in lijn met § 27 van beslissing (B)658E/51 van de CREG van 5 juli 2018 en vanaf 2020, in overeenstemming met artikel 30, h), 6) van de tariefmethodologie 2020-2023;

ii. En dat vanaf nu geen cassatieberoep wordt ingediend tegen het arrest (...) van het Marktenhof van 9 januari 2019.

Deze behandelingswijze van herstructureringskosten, die overeenstemt met de tariefmethodologie 2020-2023, wordt ingegeven door het algemeen belang en het belang van de Belgische verbruikers om het risico te zien verdwijnen van kruissubsidiëring tussen de financiering van gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten en de algemene vaststelling van de CREG en Elia dat deze herstructurering (...) zal toelaten deze kwestie op te lossen. Bovendien kan de bijkomende juridische onzekerheid, die zowel voor de Belgische verbruikers als voor de aandeelhouders van Elia zou ontstaan als Elia zou beslissen om het redelijkheids criterium in het kader van haar tariefverslagen 2018 en 2019 niet toe te passen, opgeheven worden door de waardering door Elia van de financiering van haar niet-gereguleerde activiteiten aan voorwaarden gelijkaardig aan die van een financiering die integraal op eigen middelen zou verzekerd zijn vanaf haar aangepast tariefverslag over de saldi 2018”⁹.

⁹ Vrije vertaling van: « dans le respect de la méthodologie tarifaire et dans le cadre de sa compétence en matière d’appréciation du caractère raisonnable des coûts, (...) la moitié de des coûts induits par la restructuration d’Elia soit mise à charge des activités régulées en Belgique, sans pour autant que ce montant n’excède 10 millions d’euros, si Elia satisfait aux conditions cumulatives suivantes :

i. dès à présent, et notamment dans le cadre de l’élaboration de son rapport tarifaire adapté relatif à l’exercice d’exploitation 2018 et de son rapport tarifaire relatif à l’exercice d’exploitation 2019, Elia valorise le financement de l’ensemble de ses

40. Elia heeft in haar tariefverslag, mits naleving van voormelde cumulatieve voorwaarden, een totaal van [VERTROUWELIJK] € ten laste van de gereguleerde activiteiten in België gelegd, wat overeenstemt met de helft van de kosten die in 2019 door de herstructurering van Elia werden veroorzaakt.

41. Hoewel dit bedrag momenteel niet hoger ligt dan 10 miljoen euro¹⁰, heeft de CREG in haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 vastgesteld dat, in overtreding met de inhoud van de brief van de CREG van 5 april 2019, dit bedrag ten laste van de gereguleerde activiteiten, in overeenstemming met de tariefmethodologie, niet integraal in de boekhouding werd opgenomen. Dit totaal bedrag van [VERTROUWELIJK] € werd door Elia immers integraal als een niet-beheersbare kost beschouwd, terwijl dit totaal bedrag nochtans beheersbare kosten bevatte voor een totaal van [VERTROUWELIJK] €, zoals personeelskosten en *consultancy* kosten (IT, financiële, fiscale en juridische *consultancy*). Gelet op artikel 10 van de tariefmethodologie hadden deze kosten door Elia als beheersbare kosten moeten worden ingevoerd. Zodoende heeft de CREG, met het oog op de naleving van de tariefmethodologie en in het bijzonder van haar artikel 10, gevraagd dat, om tot een goedkeuringsbeslissing te komen, het tariefverslag moest herzien worden door de niet-beheersbare kosten met een bedrag van [VERTROUWELIJK] € te verminderen en de beheersbare kosten met eenzelfde bedrag te verhogen.

42. In haar aangepast tariefverslag en zoals gevraagd door de CREG heeft Elia de niet-beheersbare kosten met een totaal bedrag van [VERTROUWELIJK] € verminderd en de beheersbare kosten met een gelijkaardig bedrag verhoogd. Elia heeft eveneens voorgesteld dat de beheersbare enveloppe met een gelijkaardig bedrag verhoogd wordt aangezien de structuurwijziging van Elia en de daarmee gepaard gaande kosten niet in rekening werden gebracht in het tariefvoorstel 2016-2019 dat door de CREG werd goedgekeurd.

43. De CREG stelt vast dat de aanpassingen die Elia aan haar aangepast tariefverslag heeft aangebracht de tariefmethodologie, in het bijzonder artikel 10, naleven en dat het voorstel van Elia redelijk is. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

4.6.2. Aankoop van goederen en diensten

4.6.2.1. Kosten die verband houden met een beroepsprocedure ingediend door Elia tegen de CREG

44. In juli 2018 heeft de netbeheerder bij het Marktenhof een verzoekschrift tot vernietiging ingediend voor artikel 30, h), 6) van het besluit (Z)1109/10 van de CREG van 28 juni 2018 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de regulatoire periode 2020-2023. Bij arrest van 9 januari 2019

activités non-régulées à des conditions équivalentes à un financement qui serait intégralement assuré par fonds propres, ceci en ligne avec le § 27 de la décision (B)658E/51 de la CREG du 5 juillet 2018 et, dès 2020, en conformité avec à l'article 30, h), 6) de la méthodologie tarifaire 2020-2023 ;

ii. et que dès lors, aucun pourvoi en cassation n'est introduit contre l'arrêt (...) de la Cour des marchés du 9 janvier 2019.

Cette manière de traiter les coûts de restructuration, conforme à la méthodologie tarifaire 2020-2023, est motivée par l'intérêt général et celui des consommateurs belges de voir disparaître le risque de subsides croisés entre le financement des activités régulées et non-régulées et le constat commun de la CREG et d'Elia que cette restructuration permettra (...) de solutionner cette question. De plus, la valorisation par Elia du financement de ses activités non-régulées à des conditions équivalentes à un financement qui serait intégralement assuré par fonds propres dès son rapport tarifaire adapté sur les soldes 2018 permettra de lever l'incertitude juridique additionnelle, tant pour les consommateurs belges que pour les actionnaires d'Elia, qui apparaîtrait si Elia décidait de ne pas appliquer le critère de raisonabilité dans le cadre de ses rapports tarifaires 2018 et 2019.»»

¹⁰ De CREG neemt kennis van het feit dat kosten veroorzaakt door de structuurwijziging van Elia in 2020 nog steeds door Elia worden gedragen.

(rolnummer 2018/AR/1328) heeft het Marktenhof dit verzoekschrift tot vernietiging ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

45. Aangezien artikel 32, d) van de tariefmethodologie het volgende bepaalt: "*elk element dat samenhangt met beroepsprocedures ingesteld door de netbeheerder tegen de (...), de CREG (...), zal in principe als onredelijk worden beschouwd, tenzij de netbeheerder in het gelijk wordt gesteld*", heeft de CREG in haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 vastgesteld dat een bedrag van [VERTROUWELIJK] €, dat overeenstemt met de procedurekosten ten laste van Ela, alsook met de gefactureerde erelonen van de juridische adviseur van Elia in het kader van voormeld beroep, als onredelijk moest worden beschouwd. Zodoende moest Elia de kosten die verband houden met niet-gereguleerde activiteiten verhogen met [VERTROUWELIJK] € en de beheersbare kosten met eenzelfde bedrag verminderen.

46. In haar aangepast tariefverslag en zoals gevraagd door de CREG heeft Elia de financiële kosten ten laste van de niet-gereguleerde activiteiten met een bedrag van [VERTROUWELIJK] € verhoogd en de beheersbare kosten met eenzelfde bedrag verminderd.

47. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG

4.6.2.2. Prestaties van verschillende consultants

48. In het kader van haar controles heeft de CREG op 17 april 2020 aan Elia een kopie gevraagd van 23 facturen en daarmee verbonden contracten betreffende prestaties van drie consultants. De CREG wilde zich er immers graag van verzekeren dat de betreffende prestaties effectief noodzakelijk waren voor de verderzetting van de gereguleerde activiteiten en niet ten goede kwamen aan de niet-gereguleerde activiteiten. In afwachting van ontvangst van verschillende voormelde facturen en contracten, alsook van hun analyse, vond de CREG in haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 dat het totaal van de betreffende facturen, nl. 415.537 €, als onredelijk moest worden beschouwd aangezien het noodzakelijke karakter van deze prestaties tot op dat moment onvoldoende verantwoord was. Zodoende moest Elia de kosten die verband houden met de niet-gereguleerde activiteiten verhogen met 415.537 € en de beheersbare kosten met eenzelfde bedrag verminderen.

49. In haar aangepast tariefverslag en in navolging van verzoeken van de CREG in die richting heeft Elia aanvaard dat prestaties voor een totaal bedrag van 264.896 € geherkwalificeerd werden als prestaties die ten goede komen zowel aan de gereguleerde als aan de niet-gereguleerde activiteiten. Zodoende heeft Elia, gelet op de verdeelsleutel bedoeld in artikel 30 van de tariefmethodologie, de kosten die verband houden met niet-gereguleerde activiteiten verhoogd met de helft van voormeld bedrag, nl. 132.448 €.

50. De CREG stelt bovendien vast dat Elia de prestaties met betrekking tot het resterende bedrag van 150.641 € voldoende gerechtvaardigd heeft. Elia voldoet zo aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

4.6.3. **Bezoldigingen, sociale lasten en groepsverzekeringen**

4.6.3.1. De vergoeding van het directiecomité van Elia

51. In haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 heeft de CREG vastgesteld dat Elia twee van de drie redelijkheidscriteria opgenomen in beslissing (B)658E/37 betreffende de vergoeding van het directiecomité van Elia niet correct had toegepast:

- de vergoeding "*total cash*" uitbetaald aan de leden van het directiecomité en die ten laste van de gereguleerde activiteiten werd gelegd, bedroeg [VERTROUWELIJK] € meer dan wat

door de CREG als redelijk wordt beschouwd, nl. de plafonds voorgesteld in de brief van Elia van 20 oktober 2014 en die op individuele basis moeten worden toegepast;

- de “betalingen aan het extralegaal pensioensysteem” en “andere voordelen” uitbetaald aan de leden van het directiecomité van Elia en die ten laste van de gereguleerde activiteiten werden gelegd, bedroegen [VERTROUWELIJK] € meer dan wat door de CREG als redelijk wordt beschouwd, nl. de overeenstemmende bedragen uitbetaald in 2009 geïndexeerd volgens de werkelijk waargenomen inflatie.

Bovendien heeft de CREG, ten gevolge van het lezen van de processen-verbaal van de raad van bestuur van 2019, kennis genomen van het feit dat een directeur voor het jaar 2018 van een bonus van [VERTROUWELIJK] € heeft kunnen genieten in het kader van de niet-gereguleerde activiteiten en dat, in het kader van de controle van de saldi 2018, deze bonus verkeerdelijk ten laste van de gereguleerde activiteiten werd gelegd. Om te garanderen dat er geen kruissubsidie plaatsvindt tussen de gereguleerde en de niet-gereguleerde activiteiten vond de CREG dat het, in het kader van onderhavige beslissing, noodzakelijk was om deze fout recht te zetten.

Gelet op voormelde elementen heeft de CREG aan Elia gevraagd om de kosten die verband houden met niet-gereguleerde activiteiten met een bedrag van [VERTROUWELIJK] € te vermeerderen en de beheersbare kosten met eenzelfde bedrag te verminderen.

52. In haar aangepast tariefverslag en zoals gevraagd door de CREG heeft Elia de kosten die verband houden met de niet-gereguleerde activiteiten met [VERTROUWELIJK] € vermeerderd en de beheersbare kosten met eenzelfde bedrag verminderd.

53. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

4.6.4. Opbrengsten ter vermindering van de beheersbare kosten

4.6.4.1. Recuperaties van verzekeringen

54. In haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 heeft de CREG eraan herinnerd dat de tariefmethodologie 2020-2023 voorziet dat de recuperaties van verzekeringen geklasseerd worden in beheersbare en niet-beheersbare categorieën volgens de kosten waarmee ze verband houden. Als de recuperaties voor een bepaald ongeval het totaal van de kosten overstijgen, wordt het saldo als beheersbaar beschouwd. Gelet op het onvermijdelijke tijdsbestek tussen het voordoen van deze kosten en de recuperaties ervan, kan deze klasseoefening natuurlijk slechts uitgevoerd worden bij het afsluiten van elk project dat betrekking heeft op een ongeval. Bijgevolg heeft de CREG de aandacht van Elia gevestigd op het feit dat, voor de ongevallen die op het einde van 2019 nog niet werden afgesloten, de bepalingen van de tariefmethodologie 2020-2023 van toepassing zullen zijn en dat een herklassering van recuperaties die eerder ontvangen werden noodzakelijk zou kunnen zijn.

55. Ten gevolge van de hoorzitting van Elia is gebleken dat het effectief niet correct was om de klassering te herzien van de recuperaties ontvangen voor het inwerking treden van de bepalingen van de tariefmethodologie 2020-2023. In overeenstemming met deze nieuwe bepalingen zullen de recuperaties ontvangen na 1 januari 2020 daarentegen geklasseerd worden rekening houdend met de totale kosten van het betreffende ongeval, met inbegrip van de kosten van voor 1 januari 2020.

56. Voor het project “SI-10631-Explosion Tfo 12 220/150 Monceau/sSambre” waren bijvoorbeeld ongeveer [VERTROUWELIJK] € aan beheersbare kosten nodig, [VERTROUWELIJK] € aan niet-beheersbare kosten en kon er [VERTROUWELIJK] € van de verzekering worden gerecupereerd. Bij het afsluiten van dit project zullen de eventuele recuperaties van na 1 januari 2020 geklasseerd worden in functie van het aandeel van beheersbare en niet-beheersbare kosten waargenomen gedurende de

totale levensduur van het project, met inbegrip van bovenvermelde kosten die dateren van voor 1 januari 2020.

4.6.4.2. Opbrengsten uit de verkoop van schroot

57. Wat de opbrengsten uit de verkoop van schroot betreft, die in de loop van de vijf laatste jaren tussen 448 €/jaar en 1.290 k€/jaar fluctueren, heeft de CREG kennis genomen van het antwoord van het College van de Commissie van de Boekhoudkundige Normen betreffende de vraag van Elia voor een individuele beslissing onder boekhoudkundig recht. De CREG zal bijkomend onderzoek verrichten om na te gaan of de toekomstige tariefmethodologie 2024-2027 kan voorschrijven dat de opbrengsten uit schroot gerealiseerd bij nieuwe investeringsprojecten in mindering van de investeringen kunnen worden gebracht.

4.6.5. **De plannen en werkelijke realisaties op het vlak van cybersecurity**

58. In het verleden heeft de CREG vastgesteld dat de TNB over een *cybersecurity* strategie beschikt waardoor hij de veiligheid van informatica kan versterken en aan elke dreiging het hoofd kan bieden. De cybersecurity strategie van Elia berust op drie peilers : [VERTROUWELIJK]. In het kader van de rapportering 2019 heeft de CREG deze strategie onderzocht op het vlak van kosten en efficiëntie. Op grond van de strategie en de geleverde inspanningen lijken de kosten voor 2019 redelijk.

4.7. **Stap 5 : onderzoek van de niet-beheersbare kosten**

59. Zoals vermeld in tabel 1 had Elia in haar tariefverslag initieel een totaal bedrag van - 23.591.584 € voor de netto niet-beheersbare kosten gerapporteerd.

60. Niettegenstaande de opmerkingen geformuleerd in stap 3 en na grondige analyse van de niet-beheersbare kosten gerapporteerd door de netbeheerder in zijn tariefverslag, had de CREG in haar ontwerpbeslissing een reeks punten geïdentificeerd die bepaalde opmerkingen oproepen of een aanpassing vereisten. De gevolgen die Elia aan deze vragen tot aanpassing heeft gegeven worden hierna geanalyseerd.

4.7.1. **Gebruik van infrastructuur van derden**

61. In de loop van 2019 heeft Elia netinfrastructuur met een transmissiefunctie gebruikt van drie netbeheerders: Nethys, [DNB A] en [DNB B]. Elia wordt verondersteld om met elk van deze beheerders samenwerkingsovereenkomsten en huurcontracten te hebben afgesloten¹¹.

In 2019 hebben Elia en Nethys de aankoop van het 70 kV net van Nethys door Elia afgerond. Deze aankoop vond plaats op 1 juli 2019 met een kalender voor progressieve overdracht van de activa aan Elia die op 31 december 2019 werd afgesloten.

62. In haar tariefverslag 2019 heeft Elia de finale huurkost van deze netten geraamd en er saldi uit afgeleid. Deze saldi zijn echter niet definitief aangezien ze niet gebaseerd zijn op kostenafrekeningen

¹¹ Het blijkt echter, ondanks de herhaalde vragen van de CREG (zie onder meer de beslissing over de saldi 2016), dat deze samenwerkingsakkoorden nog steeds niet ondertekend op geüpdatet zijn. Bovendien zullen deze overeenkomsten moeten worden opgesteld tussen de nieuwe transmissienetbeheerder en de distributienetbeheerder.

opgeleverd door derde netbeheerders maar wel op de budgetten, enkel aangepast in functie van werkelijke waarden van berekeningsparameters van de billijke marge.

63. In het kader van haar antwoorden op de bijkomende inlichtingen van de CREG heeft Elia de finale afrekeningen voor twee van de drie netten van derden opgeleverd: [DNB A] en [DNB B]. Op het moment van afwerking van onderhavige beslissing had Nethys haar kostenafrekening nog niet opgeleverd.

4.7.1.1. [DNB A] en [DNB B]

64. De CREG heeft de berekening van de billijke marges van twee netten van derden gecontroleerd en geen fout vastgesteld. Het onderzoek van de exploitatiekosten toont geen elementen aan die onredelijk zouden zijn.

Tabel 3 : de kosten gefactureerd door [DNB A] en [DNB B]

in EUR	Budget 2019	Tariefverslag 2019 (informatie gekend op 31/12/19)	Verschil 2019	Werkelijkheid 2019	Verwachte impact van de tariefbeslissing 2019 (5=4-2)	Niet-beheersbaar saldo 2019 (6=4-1)
	1	2	3	4	5	6
Gebruik van de netten met een transmissiefunctie van DNB A	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Gebruik van de netten met een transmissiefunctie van DNB B	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Totaal gebruik van infrastructuur van derden	13.429.041,36	11.300.703,82	-2.128.337,54	9.405.210,46	-1.895.493,36	-4.023.830,89

65. De CREG heeft kennis genomen van de vraag van Elia om deze definitieve bedragen in het jaar van ontvangst van de definitieve factuur/kredietnota te verwerken omwille van boekhoudkundige en fiscale redenen. De CREG gaat hiermee akkoord voor het eerste, tweede en vierde jaar van de tariefperiode. In het derde jaar wordt rekening gehouden met de materialiteit van de correctie ten opzichte van het totale regulatoire saldo dat in de volgende tariefperiode moet worden verwerkt. De CREG meent echter wel dat op basis van de tariefmethodologie 2020-2023 de voorschotten correcter kunnen worden geraamd en dringt er nogmaals op aan dat de finale afrekeningen op kortere termijn worden opgesteld.

66. Bijgevolg vraagt de CREG niet om de kosten van netten van derden aan te passen in functie van de werkelijke afrekeningen opgeleverd door [DNB A] en [DNB B]. Deze correctie zal uitgevoerd worden in het kader van de saldi 2020.

4.7.1.2. Nethys

67. In haar brief van 12 september 2019 is de CREG akkoord gegaan met de aankoop van het 70 kV-net van Nethys en met de noodzakelijke aanpassingen van de beheersbare en niet-beheersbare budgetten. Naast de aankoopprijs heeft de CREG budgettaire aanpassingen voor het jaar 2019 aanvaard: bijkomende beheersbare kosten voor het gedeeltelijke beheer van het net vanaf 1 juli 2019 [VERTROUWELIJK], afschrijvingen [VERTROUWELIJK] en een daling van andere niet-beheersbare kosten [VERTROUWELIJK].

68. Uit haar tariefverslag is echter gebleken dat Elia haar beheersbare enveloppe slechts met [VERTROUWELIJK] € had vermeerderd in plaats van met de [VERTROUWELIJK] € opgenomen in voormelde brief.

69. In haar aangepast tariefverslag is Elia in overeenstemming met de CREG overgegaan tot een bijkomende verhoging van de beheersbare enveloppe met [VERTROUWELIJK] € [VERTROUWELIJK] met het oog op naleving van de inhoud van de brief van 12 september 2019.

70. De CREG stelt tenslotte vast dat de bedragen gerapporteerd door Elia voor het gebruik van het net van Nethys (niet-beheersbare kosten) niet overeenstemmen met de aangepaste budgetten zoals goedgekeurd in de brief van 12 september 2019. De facturen van de 6 maanden van het tweede semester bedragen samen [VERTROUWELIJK] € in plaats van de [VERTROUWELIJK] € waarmee de CREG is akkoord gegaan. Net zoals bij de andere netten van derden zullen de werkelijke kosten 2019 echter in het kader van de saldi 2020 geanalyseerd worden.

4.7.2. Diensten voor spanningsregeling en reactieve energie

71. Wat de vaste kosten gerapporteerd voor de diensten voor spanningsregeling en reactieve energie betreft, heeft de CREG in haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 vastgesteld dat naast de bedragen die contractueel verplicht zijn een bedrag van 75.468 € in de boekhouding werd opgenomen. Als antwoord op een vraag van de CREG heeft Elia gemeld dat dit bedrag effectief betrekking had op prestaties van 2020 en dat een correctie werd opgenomen in 2020. De CREG heeft vastgesteld dat deze praktijk, omwille van welke reden dan ook, niet redelijk is en in strijd is met het tweede redelijkheidscriterium van de kosten beschreven in artikel 31 van de tariefmethodologie. De CREG heeft bijgevolg aan Elia gevraagd om de niet-beheersbare kosten die in het jaar 2019 werden gedragen te verminderen met 75.468 €.

72. In haar aangepast tariefverslag heeft Elia de niet-beheersbare kosten gedragen in het jaar 2019 verminderd met 75.468 €.

73. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

4.8. Stap 6 : onderzoek van de beïnvloedbare kosten

74. Elia rapporteert een totaal saldo van -99.372.191 € voor de netto beïnvloedbare kosten.

75. In deze stap wordt de analyse van het redelijk karakter van de gerapporteerde elementen voorgesteld terwijl de analyse van de bestemming van het gerealiseerde saldo in stap 8 wordt besproken.

76. Na analyse van de beïnvloedbare kosten gerapporteerd door de netbeheerder heeft de CREG geen enkele bijzondere opmerking.

4.9. Stap 7: onderzoek van de kosten toegewezen aan de tarieven van openbare dienstverplichtingen en aan de toeslagen in België

77. De toewijzing van de kosten (uit de resultatenrekening) aan de rekeningen van de tarieven voor de dekking van openbare dienstverplichtingen en aan de toeslagen heeft een invloed op de saldi van elk tarief en elke betreffende toeslag.

78. Na analyse heeft de CREG geen bijzondere opmerkingen.

4.10. Stap 8 : onderzoek van de totale vergoeding van de gereguleerde activiteiten in België

79. In haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 heeft de CREG aan Elia gevraagd om:
- i. de stimulans voor het beheer van de beheersbare kosten opnieuw te berekenen ten gevolge van de aanpassingen gevraagd door de CREG op het vlak van beheersbare kosten; en
 - ii. de vennootschapsbelasting opnieuw te berekenen rekening houdend met het geheel van aanpassingen gevraagd door de CREG.
80. In haar aangepast tariefverslag heeft Elia de stimulans voor het beheer van beheersbare kosten wel opnieuw berekend, maar de vennootschapsbelasting niet: Elia motiveert het ontbreken van deze herberekening door de noodzaak van het weergeven van de statutaire rekeningen afgesloten op 31 december 2019.
81. De CREG is van mening dat de aangevoerde motivatie van Elia niet geldig is: als er ten gevolge van de vragen tot aanpassing van de CREG significante wijzigingen worden aangebracht aan de vergoeding die door Elia voor haar gereguleerde activiteiten wordt ontvangen, is het normaal dat de vennootschapsbelasting waarmee rekening wordt gehouden in het tariefverslag (mogelijks significant) verschilt van de afgesloten statutaire rekeningen.
82. Wat de gereguleerde activiteiten in België betreft, stelt de CREG echter vast dat de vergoeding van Elia *in fine* niet op significante wijze wordt geïmpacteerd door de aanpassingen aangebracht door Elia in haar aangepast tariefverslag. Zodoende aanvaardt de CREG dat Elia de vennootschapsbelasting niet opnieuw heeft berekend.
83. Zo voldoet Elia aan de vragen tot aanpassing van de CREG.
84. Op 31 december 2019 bedraagt de RAB 4.785.793.952 €.

4.11. Stap 9 : onderzoek van de tarifaire verkopen

85. Deze stap heeft betrekking op het tweede deelsaldo gerapporteerd door Elia. Het gaat om de berekening van het verschil in totaalvolume van de tarifaire omzet.
86. Zoals vermeld in tabel 2 rapporteert Elia voor de netto gereguleerde verkopen een totaalsaldo van – 1.161.921 €.
87. Er is sprake van een tarifair overschot : de gebudgetteerde omzet is hoger dan degene die is opgenomen in het goedgekeurde aangepast tariefvoorstel 2016-2019.
88. Na analyse stelt de CREG vast dat de gerapporteerde cijfers correct zijn en dat het tweede deelsaldo dus redelijk is.

4.12. Stap 10 : onderzoek van de balanssaldi gerapporteerd door Elia met betrekking tot de tarieven voor de dekking van de openbare dienstverplichtingen en deze met betrekking tot de toeslagen

4.12.1. Ondersteuning hernieuwbare energie in Vlaanderen

89. Elia heeft aan de CREG details verstrekt over de bewegingen van het jaar 2019, waaronder een grote onverwachte aankoop van certificaten van één leverancier. Elia heeft nog een veiling van certificaten kunnen organiseren waardoor het effect op de rekeningen beperkt is. Uit de bijkomende inlichtingen blijkt echter dat de waardering van de stock van certificaten per einde december 2019 hoger licht dan de laatst gekende verkoopprijs. De CREG is van oordeel dat aangaande deze waardering van de certificaten per einde jaar een waarderingsregel dient te worden toegepast zodat dit in de tarieven van de openbare dienstverplichting wordt verrekend.

4.12.2. Financiering van maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (REG)

90. Uit de details met betrekking tot de uitgekeerde bedragen in het kader van de financiering van de maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (REG) blijkt dat 1.042.265 € betaald werd in het jaar 2019. Dit bedrag is het totaal van alle bedragen betaald aan 10 onderscheiden vennootschappen waarvan 2 vennootschappen het maximumbedrag van 200.000 € ontvingen voor 3 dossiers. De CREG stelt vast dat Elia de controle van deze dossiers heeft uitbesteed en dat de administratieve kosten voor het onderzoek van deze dossiers globaal 150.724 EUR bedraagt (of ongeveer 14,46 % van de totale uitbetaalde subsidie). Uit de details blijkt dat voor het onderzoek van bepaalde dossiers de administratieve kosten hoger zijn dan het bedrag aan REG steun dat uiteindelijk wordt betaald. De CREG verwijst naar haar beslissing (B)658E/44 van 16 november 2017 waarin het aandeel van de administratieve kosten reeds werd aangekaart. De CREG vraagt aan Elia en de bevoegde instanties om een evaluatie te maken van de administratieve kost en de steunmaatregelen, die uiteindelijk via het tarief voor de dekking van de ODV's aan de gebruikers worden aangerekend.

4.12.3. Financiering van de Strategische Reserve

4.12.3.1. [VERTROUWELIJK] studie

91. In haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 heeft de CREG vastgesteld dat Elia het totale kostenplaatje van de [VERTROUWELIJK] studie ([VERTROUWELIJK] €) onder de ODV strategische reserve had ingevoerd. Aangezien het objectief van deze studie is om over een *tool* te beschikken ter bevordering van de voorspelling van de evolutie van de vraag naar elektriciteit in België is de CREG van mening dat deze studie ook betrekking heeft op de taken die Elia in het kader van haar opdrachten als TNB (ENTSO-E studies, ontwikkelingsplan,...) moet uitvoeren. Gelet op artikel 33, § 3.3, 2de lid van de tariefmethodologie over de redelijkheidscriteria betreffende strategische reserve heeft de CREG dus aan Elia gevraagd om de kosten van de [VERTROUWELIJK] studie die ten laste van de ODV strategische reserve werden gelegd met de helft te verminderen (nl. [VERTROUWELIJK] €) en de beheersbare kosten met een gelijkaardig bedrag te vermeerderen.

92. In haar aangepast tariefverslag en zoals gevraagd door de CREG heeft Elia de kosten van de [VERTROUWELIJK] studie ten laste van de strategische reserve met de helft verminderd (hetzij [VERTROUWELIJK] €) en de beheersbare kosten met eenzelfde bedrag vermeerderd.

93. Zo voldoet Elia aan de vraag tot aanpassing van de CREG.

4.12.3.2. Lay-out en drukwerk adequaatheidsstudie 2020-2030

94. In haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020 heeft de CREG de kosten voor lay-out en drukwerk van de adequaatheidsstudie 2020-2030 ([VERTROUWELIJK] €) als manifest onredelijk en in strijd met artikel 30 van de tariefmethodologie beschouwd. De CREG heeft dus de helft van dit bedrag, hetzij [VERTROUWELIJK] €, verworpen.

95. In haar aangepast tariefverslag heeft Elia aan dit punt geen enkel aanpassing aangebracht en volgende argumenten laten gelden :

- i. Elia heeft met een professionele onderneming gewerkt waarmee zij in het verleden al regelmatig heeft gewerkt en heeft niet opgemerkt dat de prestatiekosten van deze onderneming abnormaal hoog waren;
- ii. de ontwerpbeslissing bevat geen enkele rechtvaardiging van het onredelijk karakter van de beschouwde kost. Wat de preciseringen betreft die daarna door de CREG zijn aangebracht, die voornamelijk de kosten van lay-out en drukwerk vergeleken met die van het jaarverslag van de CREG, ziet Elia het belang van de vergelijking van de CREG niet in;
- iii. Elia zou de oorsprong van de kosten, voornamelijk in verband met het aantal grafieken en tabellen opgenomen in de adequaatheidsstudie, op transparante wijze aangetoond hebben. Elia stuurt deze elementen in Excel-formaat naar het communicatiebureau, die deze gegevens moet overbrengen in adequate grafische toepassingen, zodat deze gegevens een adequaat niveau bereiken in een professionele omgeving. Elia verduidelijkt tenslotte dat de foto's door haar worden aangeleverd en dat zij bijgevolg geen noemenswaardige kost vormen;
- iv. in het kader van de openbare dienstverplichtingen behaalt Elia geen enkele winst (werk aan kostprijs) en ziet bijgevolg niet in, behoudens vergissing harentwege, in welk opzicht haar winst die verband houdt met haar TNB-activiteiten een invloed zou moeten hebben op de openbare dienstverplichtingen die haar worden opgelegd.

96. Als antwoord op de argumenten die door Elia worden aangehaald wil de CREG het volgende verduidelijken:

- i. Onderhavige discussie wordt niet voor de eerste keer gevoerd : ten gevolge van de verwerping door de CREG van het budget voor lay-out van het jaarverslag over de behoefte aan strategische reserve in haar beslissing (B)658E/48 van 14 december 2017, heeft Elia reeds aangetoond dat het mogelijk was om de lay-out van een studie met identieke inhoud aan een veel beperkter budget uit te voeren (cfr. verslag 'The need for strategic reserve for winter 2019-2020' van november 2018). Onderhavige beslissing van de CREG berust bijgevolg niet op *ex post* gedefinieerde criteria;
- ii. de CREG stelt vast dat, wanneer respectievelijk uitgedrukt in €/grafiek¹² en €/pagina, de kosten van lay-out van het jaarverslag van de CREG van 2019 minstens¹³ 47 % tot 71 % minder hoog zijn dan de kosten van de lay-out van de adequaatheidsstudie van Elia. Net zoals de studie van Elia is het jaarverslag van de CREG een volumineus document dat op didactische wijze moet worden voorgesteld, bevat het talrijke grafieken en wordt het op grote schaal verspreid. Net zoals bij het verslag van Elia stuurt de CREG ook haar

¹² De foto's opgenomen in het verslag van Elia worden niet als grafieken beschouwd in het kader van onderhavige berekening.

¹³ In tegenstelling tot de adequaatheidsstudie van Elia omvatten de kosten voor lay-out van het jaarverslag 2019 van de CREG ook het drukken van papieren exemplaren waarvan de kost niet afzonderlijk becijferd werd. Zodoende onderschatten de door de CREG geciteerde percentages het kostenverschil waargenomen tussen de lay-out van het jaarverslag 2019 van de CREG en die van de adequaatheidsstudie van Elia.

elementen in Excel-formaat naar het communicatiebureau, de deze gegevens moet overbrengen in adequate grafische toepassingen, zodat deze gegevens een adequaat niveau bereiken in een professionele omgeving. De vergelijking van de CREG is dus absoluut van belang;

- iii. de talrijke foto's in de adequaatheidsstudie van Elia hebben geen verband met de inhoud van de studie en zijn voor de CREG duidelijk een vorm van publiciteit voor de netbeheerder. Hoewel deze foto's door Elia worden opgeleverd, hebben ze onvermijdelijk een verhogende impact op het aantal pagina's van de adequaatheidsstudie, en dus op de kosten van lay-out en drukwerk;
- iv. de CREG wijst erop dat de ODV strategische reserve voornamelijk beheerskosten dekt die Elia volledig beheert: kosten voor lay-out en drukwerk van de adequaatheidsstudie zijn hiervan een goed voorbeeld. In tegenstelling tot wat Elia lijkt te suggereren in haar aangepast tariefverslag kan Elia echter niet redelijkerwijze beweren dat het totaal van deze kosten automatisch door het ODV-tarief gedekt worden omwille van de simpele reden dat het om reële uitgaven zou gaan: gelet op artikel 32 van de tariefmethodologie moet Elia immers kunnen aantonen dat deze kosten noodzakelijk zijn voor de netgebruikers en dat zij voldoende beheers werden. In het geval van kosten voor lay-out en drukwerk van de adequaatheidsstudie werd dit niet op overtuigende wijze aangetoond. Als het bedrag in kwestie in onderhavig geval van weinig belang is, benadrukt de CREG dat de grootteorde helemaal anders kan zijn als het gaat over kosten met betrekking tot beheer en ontwikkeling van het CRM. Zo lang de financiering van het CRM door een ODF-tarief zal gedekt worden, is de CREG van mening dat Elia niet zal kunnen ontsnappen aan een controle van de redelijkheid van het totale kostenplaatje dat zij beheert.

97. Elia beantwoordt niet aan de vraag tot aanpassing van de CREG. De CREG beslist dat het saldo betreffende de ODV strategische reserve moet worden verhoogd met een bedrag van [VERTROUWELIJK] € ten gunste van de netgebruikers. Zodoende bedraagt het saldo-overschot 5.557.117 €.

5. ALGEMEEN VOORBEHOUD

98. In onderhavige beslissing heeft de CREG zich uitgesproken over de exploitatiesaldi gerapporteerd door Elia op basis van de documenten die haar ter beschikking werden gesteld. Indien bij latere controles zou blijken dat de bedragen opgenomen in deze documenten, niet helemaal correct zijn en moeten aangepast worden, kan de CREG onderhavige beslissing herzien op basis van het onderzoek van deze nieuwe cijfers.

99. De CREG behoudt zich het recht voor om de rechtvaardiging en het reële karakter van alle posten in de loop van de komende jaren aan een grondig onderzoek te onderwerpen.

6. DISPOSITIEF

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

Gelet op de tariefmethodologie;

Gelet op beslissing (B)658E/58 van 6 december 2018 over de vraag tot goedkeuring van het aangepast geactualiseerd tariefvoorstel 2016-2019, ingediend door de nv Elia System Operator, met het oog op de dekking van de kosten die verband houden met het *Modular Offshore Grid* (MOG);

Gelet op het tariefverslag van 28 februari 2020 ingediend door de transmissienetbeheerder voor elektriciteit met inbegrip van de saldi betreffende het boekjaar 2019;

Gelet op de rapportering van 28 februari 2020 over de doeltreffendheid van het beheer van de investeringen ingediend door de transmissienetbeheerder voor elektriciteit;

Gelet op de bijkomende inlichtingen opgeleverd in de brief van Elia van 3 april 2020 en in haar e-mails;

Gelet op de ontwerpbeslissing (B)658E/67 over de vraag tot goedkeuring van het tariefverslag ingediend door de transmissienetbeheerder voor elektriciteit met inbegrip van de saldi betreffende het boekjaar 2019;

Gelet op het proces-verbaal van de hoorzitting van 15 mei 2020;

Gelet op het aangepast tariefverslag van 8 juni 2020 ingediend door de transmissienetbeheerder voor elektriciteit met inbegrip van de saldi betreffende het boekjaar 2019;

Gelet op de talrijke e-mailberichten uitgewisseld tussen Elia en de CREG over specifieke punten;

Gelet op het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG van 4 december 2015, gewijzigd op 22 december 2016;

Gelet op het algemeen voorbehoud geformuleerd door de CREG;

Gelet op de voorafgaande analyse;

Overwegende dat de transmissienetbeheerder voor elektriciteit in haar aangepast tariefverslag van 8 juni 2020 op voldoende wijze gevolg heeft gegeven aan de vragen tot aanpassing geformuleerd door de CREG in haar ontwerpbeslissing van 7 mei 2020, met uitzondering van de vraag betreffende de kosten voor lay-out en drukwerk van de adequaatheidsstudie 2020-2030;

Overwegende dat het exploitatiesaldo van de transmissienetbeheerder gerapporteerd voor 2019 op 8 juni 2020 aldus neerkomt op een overschot van 131.500.537 € (zie tabel 2), met het karakter van een regulatoire schuld ten aanzien van de toekomstige tarieven;

Overwegende dat, ten aanzien van het initieel gerapporteerde bedrag op 28 februari 2020, de verschillende correcties die op vraag van de CREG door de transmissienetbeheerder zijn aangebracht aan zijn aangepast tariefverslag van 8 juni 2020 een verhoging van 3.591.963 € van de schuld van de netbeheerder ten aanzien van de toekomstige tarieven met zich hebben meegebracht;

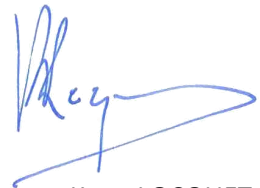
Beslist de CREG om het exploitatiesaldo goed te keuren dat op 8 juni 2020 voor de activiteiten van de netbeheerder voor het jaar 2019 werd gerapporteerd en dat neerkomt op een bedrag van 131.500.537 € met het karakter van een regulatoire schuld van de netbeheerder ten aanzien van de toekomstige tarieven.

Beslist de CREG om het saldo te verwerpen dat voor 2019 werd gerapporteerd voor de ODV strategische reserve. Dat saldo moet verhoogd worden met een bedrag van [VERTROUWELIJK] € ten gunste van de netgebruikers, hetzij 5.557.117 € in totaal, met het karakter van een regulatoire schuld van de netbeheerder ten aanzien van de toekomstige tarieven. De CREG beslist om de saldi met betrekking tot andere openbare dienstverplichtingen en toeslagen goed te keuren.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

PV van de hoorzitting